

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiskuje. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

O novem davku na žganje.

IV.

Vprašanje utegne nastati, ali bode posestnikom v naših pokrajinah tudi po novem zakonu še dovoljeno, neko količino žganja za domačo porabo in iz domačih pridelkov narejati, ne da bi v to svrhu trebalo zadačiti dotični izdelek? § 5. jim varuje to pravico. V ogerskem parlamentu nameravali so sicer odstraniti to predpravo. Tudi odsekova večina bila je s prva pripravljena, ustreči ogerski zahtevi zlasti ker v karpatskih in sudetskih deželah taka svoboda nikoli ni bila v navadi. Toda pri skupnem razgovoru mej desničarski člani špiritnega odseka postavili so se zastopniki prizadetih planinskih dežel krepko po robu, in z energičnim svojim ugovorom dosegli so, da je odsek nespremenjeno sprejel določbo § 5. po prvotnem vladnem načrtu. Tudi odsek smel bode naš posestnik iz lastnih pridelkov izdelati 56 l davka prostega žganja za domačo porabo, le s to omejitvijo, da alkoholovina ne bode več smela znašati 55%, temveč le 50% stodelnega alkoholometra, kar pač ne pride v poštev.

Jako važen je § 6. novega zakona. Dosihmal je bil v Avstriji davka prost le oni špirit, kateri se je ali v inozemstvo izvažal ali pa uporabljal pri izdelovanju svinčnega sladkorja, žveplenega etra (Schwefeläther) in klorofora. In vender, pri kolikih obrtnih strokah je špirit neizogiben pomoček! Sedaj je že vladna predloga dovolila davka prosto porabo špiritovo, kadar služi v obrtne namene (neizvzemši narejanje kisa) ali kadar se dodane vinu, namenjenemu za eksport. Odsek je to izdatno raztegnil, razširjajoč to dobroto tudi na vse količine onega špirta, koji se porablja za snajenje, kuhanje kurjavo in svečavo, za zdravilne in znanstvene namene. Seveda bode tu treba posebnih nadzorstvenih naredeb, da se zapreči davčna prevara. Večinoma se bode tak špirit preje moral „denaturirati“, in v to svrhu bode plačati od litra 1½ kr. nadzorstvene pristojbine. Na vsak način pa bode ta tudi od zbornice vsprejeta določba na veliko korist mnogim obrtnijam in vsem konsumentom. Posledice njene obelodanile se pa bodo še v mnogih drugih okoliščinah. Kakor čujemo, pobirajo sedaj na Kranjskem zakupniki deželne naklade na žgane opojne tekočine

davčni znesek tudi pri onem alkoholu, katerega potrebujejo izdelovalci kisa (jesiha) za svoj izdelek. proti intencijam deželnega zbora sicer, — kajti ta je nameraval, obdačiti le porabo žganja, nikakor pa ne konsum jesiha na pr. v solati — ali zaman so bile vse pritožbe v očigled postavnim določbam. Kakor hitro pa pravokrepen postane nov zakon o špiritnem davku, odpada za alkohol, služeč izdelovalcem kisa, ne le državni davek od porabljenega špirta, temveč ob enem tudi deželna naklada. Druga posledica bode brzokone, da se bode prodaja navadnega špirta v navadnih prodajalnicah kmalu jako izdatno omejila, deloma celo zatrla. Denaturiran špirit, kateri ni več za človeško pijačo, spečaval se bode v posebno koncesijoniranih prodajalnicah, — glede naravnega špirta pa bode že skrbel zakon proti pijančevanju, s kojim se sedaj bavi poseben odsek državnega zbora, da se prodaja njegova stavi pod strogo nadzorstvo. Kombinacija obeh zakonov dovedla nas bode — vsaj pisec teh vrst se tega nadeja — do tega, da kmalu izginejo oni gnjusni prizori iz našega narodnega življenja, ko si kmeta videl v prodajalnici kupiti si pol steklenice špirta, potem pri bližnjem vodnjaku napolniti si posodo s studeno vodo ter s to škodljivo ostudno pijačo kvartiti si dušno in telesno zdravje!

Proti § 6. ni bilo ugovora v državni zbornici, tem glasneje je grmel Dunajski zastopnik dr. Kronawetter proti § 7., določujočemu posebne nagrade za tako zvane „poljedelske žganjarne.“ Pojem takih žganjaren jasno je izražen po novem zakonu, v naših krajih nemamo takih podjetij. Nagrado je določila je prvotna vladna predloga s 1, 2, 3 gold. za vsak hektoliter zadane alkohola; odseku se je to videlo prenizko in je zvišal dotične nastavke. Sklenil je pri onih žganjarnah, katere izdelujejo po vprek le do 2 hl na dan, nagrado za hektoliter s 5 gld., za one, z dnevno produkcijo 2—4 hl s 4 gld., pri najvišjih poljedelskih žganjarnah pa, pri katerih znaša produkcijo do 7 hl na dan, s 3 gld., toda le pri količinah spadajočih v takozvani „kontingent.“ Kar je izdelka nad kontingentom, t. j. pri špirtu obdačenem z višjim konsumnim davkom 45 gld. odmerjena je nagrada le s prvotnimi nastavki 1, 2, 3 gld.

Proti tej določbi usajal se je zlasti Kronawetter trdeč, da je to zopet neopravičeno darilo

za žganjarje — graščake! Levica mu je burno ploskala, čisto pozabivši na to, da je ona sama pred usodnim 14. aprilom, t. j. pred avdienco poljskega poslanca Javorskega, v razglasilo, objavljenem po Dunajskih listih, Poljakom ponujala „die Erhöhung der Bonificationssätze für die landwirtschaftlichen Brennereien.“ Nikjer se hinavščina levičarjev ni bila pokazala v ostudnejši obliki nego baš pri tem vprašanju. Dokler so se bili zibali v sladkih nadab, da potegnejo Poljake na svojo stran ter s pomočjo teh zaveznikov razdrobí večino in uničijo vladajočo sistemo, — obetali so gališkemu poslancem zlate gradove, kakor hitro se je razjasnil položaj, kakor hitro so sprevideli svojo taktično zmoto, vskipel je levičarjem slepi srd do Poljakov, in ne zmeneč se za lastne ponudbe, ne zmeneč se za to, da bode istih dobrot deležna vsaka poljedelska žganjarna tudi izven Galicije, pritrjevali so tiradam poslance Kronawetterja, čegar obzorje ne sega preko Dunajskega obzidja! Slovenski zastopniki glasovali so za spremembo § 7. v odseku in v zbornici, dasi si neso prikrivali izdatnega obremenjenja državne blagajnice potom teh „bonifikacij“. Dočim se je v obratnem letu 1885—1886 poljedelskim žganjarnam bil dovolil davčni odpis v znesku 753.060 gld., znašale bode po novem davčnem znesku odsihmal nagrada na korist poljedelskim žganjarjem okolu 2½ — 3 milijone, za isto svoto zmanjšal se bode čisti dohodek tega davka, za isto svoto zvišalo breme, razdeljeno na druge davčne stroke. Toda pomisliti je bilo, da je trebalo poljedelskega žganjarja obvarovati pred uničujočo konkurenco velikih obrtnih žganjarn. Znameniti strokovnjak Jul. Wolf, na kojega se čestokrat sklicujemo v tej razpravi, izračunal je navlic temu, da ni preveč naklonjen poljedelskim žganjarnam, vender le prednost izvirajočo obrtnim podjetjem iz cenejšje režije, boljših strojev, ugodnejših komunikacij itd. vsaj na 20% skupnih stroškov. Drugi strokovnjaki jo celo mnogo višje stavljajo. Ako se tedaj ti razni produkcijski načini zakonitim potom ne zjednačijo, zadušijo obrtna žganjarna slabejšo poljedelsko družico — in s tem zadobi poljedelstvo mnogih razprostranih pokrajin smrtni udarec! Vsled tega je baš v interesu naše državne polovice, kjer prevagujejo poljedelske žganjarne, da jih podpiramo s primernimi nagradami. Ta razlog mora biti merodajen, prepričati mora tudi

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Državnega zbora ponosna palača, v kateri naši poslanci zaradi hude vročine zares v potu obraza svojega služijo svoje nikakor ne pretolste dijete, je zaprta, vse je prazno in nemo, le ostra vonjava špirta in raznovrstnih žganih pijač se kaže sled, kje so posedali, govorili in vzdihovali zastopniki raznih narodov, pripadajočih v državnega zbora območje. Do jeseni imajo časa, oddahniti se in takrat povrnejo se zadovoljni in veseli, tako vsaj jim je žele silovalci Smolka, zadovoljni in veseli, kakor sme biti zadovoljen in vesel grof Taaffe.

Kdo bi pa tudi branil grofu Taaffeu biti zadovoljnim in veselim? Ali mu mari ne teče vse gladko, kakor on hoče? „Vse doseže, kar mu drago.“ Danes puške repetirke, jutri nov kredit, pojutrnjem nov davek na špirit. Smehljaje se spravi vse take stvari pod streho državno. In baš pri špirtu imel je posebno srečo. Naposled udali so se mu, izimši Lažanskega in Vašatyja, celo razupiti Mladočehi in

grof Taaffe jo sedaj v presrečnem položaji, da „mutatis mutandis“ lahko navaja znane Heinejeve stihe:

„Selten habt Ihr mich verstanden,
Selten auch verstand ich Euch,
Doch als wir beim Schnaps uns fanden,
Da verstanden wir uns gleich.“

Naši poslanci se pri špiritnem davku neso ravnali po obrabljenem načelu „Do ut des!“ glasovali so zaradi ljube harmonije za predlogo, dobro vedoč, da je žganje res veliko zlo v deželi, še trdneje pa uverjeni, da se je že znani lisici neko grozdje zdelo prekislo. Za svoje glasovanje neso niti koncesij zahtevali, kajti koncesija za žganje bi naposled bila vender le — „Fusel.“ Jaz s svoje strani bi ne bil tako skromen, za špirit zahteval bi bil, če ne drugzega, vsaj to, da se razveljavi najnovejša v nebo kričeča naredba Gaučeva, po kateri sme vsrednjih šolah samo tretjina dijakov gledé npravnosti imeti „hvalevredno.“ Ta numerus clausus“ je več nego čuden, obširnej komentar je pa vsacemu svoboden, le meni ne, ki moram držati prst čez usta, skoro ravno tako, kakor sv. Janez Nepomuk.

Ker je politika kočljiva stvar in ker je, odkritosrečno rečeno, več ne umejem, zato naj krenem malo na slovstveno polje. Povod mi daje neizogibni dr. Mahnič, profesor bogoslovja in „dodatologije“ v Gorici. Zazdelo se mu je, da je njegova luč preveč pod polovnikom, zato je poprijel pero v svojo desno roko in napisal vabilo na nov list, kateremu pa sam niti imena ne pove. Ime listu pride najbrž kot prvi dodatek. Drugi dodatek pa menda cena in tako dalje „cum gratia ad infinitum“. Ženske ne zmerejo pisma, da bi mu na konci ne pritisnile še kakega „postscriptuma“, dr. Mahnič pa brez dodatkov živetí ne more, celo naslov svojemu listu objavil bode v dodatku. Živela dodatologija!

Vabilo na brezimni list je pristna fotografija neizprosne Radamanta ob zeleni Soči, a da fotografija ni laskava, niti prijetna, kriv je on sam. Kaže se nam namreč kot skrajno samosvestnega, vase zaljubljenega moža, ki je v svoji monomaniji dospel že tako daleč, da mu je vse, kar je njegovim ozkosrčnim nazorom protivno, breznačelnost in nedoslednost v mišljenji ter negotovost in neznačaj-

onega čitatelja, kateri se je morda zanosil nad „darilom za poljsko žlahto“ ter z neko nejevoljo gledal na državni trošek, koji vsaj v sedanjih razmerah direktnih koristi ne bode prinašal slovenskemu narodnemu gospodarstvu.

Slovensko društvo.

Čestokrat smo v našem listu poudarjali potreba političnega slovenskega društva v Ljubljani. Odkar je ponehala „Slovenija“ in se je razpustilo „Narodno društvo“, nismo imeli v glavnem mestu političnega društva, v katerem bi se razpravljala dnevna politična in narodna vprašanja. Kamor koli pogledamo, tudi v manjših mestih, združujejo se možje, ki se zanimajo za javne zadeve, v društvi, kjer v govorih, resolucijah in prošnjah izražajo svoja mnenja, bodisi o nameranih novih zakonih, bodisi o vladnih naredbah in o delovanju raznih izvoljenih zastopov. Zlasti tedaj, kadar neso zbrani zastopi, da bi izražali želje naroda, stopijo na njihovo mesto politična društva. Zato smo z veseljem pozdravljali vest, da se je v Ljubljani ustanovilo politično društvo pod staro tvrdko: „Slovensko društvo“ in zato tudi pričakujemo, da društvo najde mnogo društvenikov ter tako lažje doseže svoj namen, izražen v 2. § pravil, katera tu priobčimo:

Pravila

Slovenskega društva v Ljubljani.

§ 1. Slovensko društvo ima svoj sedež v Ljubljani.

§ 2. Društvu je namen:

Pospeševati slovenskega naroda duševni in gmotni napredek; razširjati med njim politično izobraženje in narodno zavest, braniti njegove narodne in državljanske pravice in zlasti pripomagati, da se mu uresniči ustavno zagotovljena narodna ravnopravnost.

§ 3. V dosego tega namena vporablja društvo vsa zakonito dopuščena sredstva, zlasti ono napravljiva na raznih krajih shode, na katerih se pretresajo reči, ki so v narodnem, narodno-gospodarskem, ali v političnem oziru važne in izreka o njih svoje mnenje; poučuje narod z besedo, časniki, knjigami in brošurami; in napravljiva razne veselice n. pr. besede, pevske večere, gledišne in druge igre, berila, razlage i. t. d.

§ 4. Svoje stroške pokriva društvo z društvenino svojih udov, z dobrovoljnimi doneski in darili ter s prihodki od napravljenih veselice.

§ 5. Društvo je ustanovljeno, kader mu pristopi 20 društvenikov in kader se izvoli odbor. Društveni ud je lahko vsak polnoletni avstrijski državljan možkega spola, ako se pri društvu vodstvu oglasi in ga odbor sprejme. Ako odbor sprejem odreče, ni treba dotičniku uzrokov naznanjati. Odbor sme tudi društvenika, ki društvenemu namenu nasprotuje, ali društvenine, akoravno opomnjen, o pravem času ne vplača, izključiti brez naznanila dotičnih razlogov. Če kdo sam izstopi, mora to predsedniku pismeno naznaniti, pa mora društvenino za tekoče leto še plačati.

§ 6. Vsak društvenik ima pravico:

- prejemati knjige in brošure, ki jih društvo izda ter čitati in izposojati si društvene knjige in tiskovine;
- vdeleževati se društvenih shodov in zborov;
- na zborih in shodih govoriti, predloge staviti, glasovati, voliti in voljen biti;

nost v delovanju, kateri izrazi nam glasno pričajo da se dr. Mahnič pohlevnosti še ni učil, dasi bi mu bilo jako potrebno.

A čemu pohlevnost, „nur Lumpe sind bescheiden!“ Nekoliko z nemščine okorno preloženih fraz n. pr. „Tok sedajnosti je tako silen, da vleče vse neobstoječijo za seboj“ ali pa „Nejasnost in negotovost v načelnih vprašanjih obrodi negotovost v teženji, nedoslednost v delovanju“ in potreba novega lista je dokazana, akoravno je v isti sapi sam trdil: „Slovenci imamo dovoljno število raznih listov.“ Listov je dovolj, a nobenega, ki bi označeval modrost Mahničovo, to je dolgih besed kratko jedro.

Že v prvi številki obeta dr. Mahnič daljšo „filozofično-kritično razpravo o idealizmu, s posebnim ozirom na zbirko Stritarjevih del“. No, da bode razpravo spisal, to še verujem, da bi pa bila „filozofično-kritična“, to je pa preveč rečeno. Vso kar sem doslej izpod Mahničevega peresa bral, po filozofiji in kritiki niti dišalo ni, vse bilo je le gola „Mahničijada“. Pomenljivo pa je, da boče zdaj vzeti Stritarja v delo. Kakor je prej neslanost svojo po-

d) vdeleževati se društvenih veselice ter k društvenim zborom, ali shodom goste dovajati. Vpeljani gost se mora javiti predsedniku in nima glasovalne pravice.

§ 7. Vsak društvenik ima dolžnost:

- pospeševati in podpirati po svoji moči društvene namene (§ 2.);
- ravnati se po zborovih in odborovih sklepih;
- pridobivati novih udov in v društveno blagajnico vplačevati 1 gld. društvenine vsako leto. Dobrovoljni doneski in darovi v društvene namene se hvaležno sprejemajo. Manj premožnim udom sme odbor društvenino znižati.

§ 8. Društvene reči opravljata:

- občni zbor, in
- društveni odbor.

§ 9. Občni zbor je vsako leto; čas in kraj zborovanja določuje odbor. Na predlog vsaj 40 društvenikov pa se mora vselej sklicati prekoredni občni zbor. Dnevni red za redni, kakor za prekoredni občni zbor, mora se društvenikom naznaniti vsaj 8 dni poprej.

Če hoče kateri društvenik poseben nasvet na občem zboru staviti, mora ga 14 dni pred naznaniti odboru, da ga postavi na dnevni red.

Občni zbor ima pravico:

- izvoliti društveni odbor, to je, predsednika, 9 odbornikov, izmed katerih jih mora vsaj 6 v Ljubljani stanovati, ter dva namestnika, katerih mora vsaj 1 v Ljubljani stanovati;
- izbrati izmed društvenikov 2 pregledovalca letnih računov;
- prenarediti društvena pravila;
- skleniti razhod društva;
- imenovati častne ude, in
- sklepati o vsem, kar se postavi na dnevni red občnega zbora.

§ 10. Opravilna doba odboru je eno leto. Dokler se pa ne izvoli novi odbor, oskrbuje stari društvena opravila. Odbor voli izmed odbornikov podpredsednika, blagajnika in tajnika, sprejema in izključuje društvenike in opravlja ter rešuje sploh vse društvene zadeve, kolikor niso občnemu zboru pridržane. On si naredi sam svoj opravilni red in imenuje izmed društvenikov poverjenike po raznih krajih, da mu poročajo o društvenih zadevah in potrebah.

§ 11. Občni zbor je sklepčen, ako je 15 društvenikov; odbor pa, ako je s predsednikom vred 6 odbornikov pričujočih. Vsak sklep je veljaven, ako mu pritrdi nadpolovična večina. Za premembo pravil pa je treba dve tretjini in za razhod društva tri četertine glasov. Pri enakem številu glasov odločuje predsednik.

Volitve se vrše z listki. Pri enakem številu odločuje žreb.

§ 12. Predsednik in, če je on zadržan, podpredsednik vodi društvo in ga zastopa na zunaj, ter predseduje zborovim in odborovim sejam in shodom. On izvršuje sklepe. Vsako razglasilo, pismo in potrjilo mora on ali njegov namestnik in še en odbornik podpisati.

§ 13. Prepire med društveniki iz društvenih razmer razsoja neprizivno izbrano sodništvo, v katero voli vsaka stranka enega razsodnika, odbor pa prvo-mestnika.

§ 14. Društvo se razide:

- če občni zbor to sklene; ali
- če je politično oblastvo razpusti.

skušal nad Gregorčičem, tako se hoče sedaj nad Borisom Miranom, pozneje nad Levstikom ali kom drugim. In ker teh neslanostij nihče tiskati neče, potreben je nov list, glasilo Mahničovo. To je našega dodatokologa program! „Es muss auch solche Käuze geben!“

Ker sem že ravno Levstika omenil, naj dodam še par besed o literarni ostalini njegovi, ki ni tolika, kakor bi kdo mislil. Glavni del so pesmi, katerih bode kacij 260. Ostalino kupila sta Kleinmayr in Bamberg za 1000 gld. Ali je to preveč, ali pa premalo, tega ne bodem razsojal, to pa vem, da je pokojni Levstik za svoje 1854. leta izdane pesmi dobil samo 35 gld. Takrat je celo ta vsota bila visoka, posebno pa za Blaznika, ki je bil jedva 43 izvodov prodal, a moral vse ostale deti pod ključ. Zdelo se mi je umestno postaviti ceno iz 1854. leta poleg cene 1888. l., kajti iz teh števil glasno čujemo, koliko je naše slovstvo napredovalo, koliko našega občinstva zanimanje. Prvih Levstikovih pesmij tiskalo se je 500, zdaj se jih bode par tisoč in prodale se bodo hitro kakor Gregorčičeve, in to bode najboljši odgovor na Mahničeve neslanosti. S.

V prvem slučaju sklene občni zbor o društvenem imetku; v drugem slučaju pa to pripade „Slovenski Matici“ v Ljubljani.

Govor državnega poslanca dr. Ferjančiča

v državnem zboru dne 23. maja 1888.

(Konec.)

V novejši zemljiški knjigi igrajo krajevna imena, imena katastralnih občin kaj važno ulogo. Poprej so se zemljiške knjige imenovali po domenah in grajščinah, sedaj se pa po kastralnih občinah, da se doseže soglasje mej zemljiško knjigo in katastrom. Če se zahteva upis v zemljiško knjigo, mora se navesti ime katastralne občine, v katerej je posestvo, na katero naj se uknjiži. Zemljiške knjige so le nemški napravljene, v njih so le nemška imena krajev. Da pa imajo kraji po dva imena ni tako slučajno. Jedno ime se je pozneje pridelo in jaz trdim, da nemško. Prevajali so pa, kolikor daleč je šlo. Za Luža rekli so Lacken, za Brezje Birkendorf, za Gornjo, Notranjo, Spodnjo Gorico Ober- Inner- und Unter-Goritz. Povsod pa neso bili tako srečni. Na Dolenjskem je prijazna vasica „Družinska vas“. Družina imenuje se „Familie“, ruski pomenja družina majhen vojaški oddelek, — zaradi mene lahko pomenja „Gesinde“, nikakor pa ne „Gesindel“ in vender se imenuje vas „Gesindeldorf“. (Smeh in klici na desnici: ostudno.) Tu biva prijazen krčmar, h kateremu pogostem zahajajo ljudje iz mesta. Tega sem vprašal, zakaj da pusti to grdo ime občini, zakaj ne stori korakov, da bi se premenilo.

Rekel je, da ne ve, kam se obrniti in jaz sem mu to razložil. Ne vem, če je kaj storil, in s kakim uspehom. Morda pridejo te moje besede do njegovih ušes in bode storil, kar je potrebno.

Drugi slučaj tiče se katastralne občine „Sinja Gorica“, to je majhna gora, nad katero se razprostira sinje nebo.

Treba je bilo linguističnega uglobljenja, da so spravili v Sinja v in tako naredili svinja Schwein in tako se imenuje Sinja gorica „Schweinsbüchel“. (Smeh na desnici. — Poslanec Salaček: požlahtnitev!) Prosim, oprostite, da take podrobnosti naštevam.

Dalje je katastralna občina, ki se imenuje Račje selo. Raca = Ente, selo = Weiler.

Prosim oprostite, da imenujem v tako olikanej družbi nemško nespodobno ime „Kappelgeschiss“. (Smeh na desnici). Tu se vender vse neha. Razgovarjal sem se nekdanj s prijateljem o teh spakah in rekel mi je: Nekaj pa še ne veš. Nahaja se občina Polica. Polica imenuje se — dobro nemški — Stellage in ta kraj se imenuje sedaj „Stellagendorf“. Verjel sem z ozirom na razne nezmislivosti, o katerih sva govorila. Pogledal sem pri priložnosti v krajevni imenik in se preveril, da ni res. Smejal sem se, da mi je tako neumnost natvezel. Ta imena, katerih prebivalstvo ne pozna, in je rabijo le nemški uradujoči uradniki, se bodo gotovo pozabila. Čim bolj se bode razširila slovenska šola in ukoreninilo slovensko uradovanje, tem prej pozabila se bodo ta imena, a v zemljiški knjigi ostala bodo spomenik nevednosti in neumestnih bivših šaljivcev. (Pra vres! na desnici.)

Dalje v prilogi.

Rusko Poljsko.*)

II.

Spisuje Čormov.

Reči se mora, da je storila Rusija jako mnogo v zboljšanje stanja Poljakov svojih, kar priznavajo celo nasprotniki, zlasti tudi Angleži. Povzdiga trgovine in obrtnije bil ji je glavni smoter in dokaj ukrenio se je velevažnega v tem oziru. Omenjam le hitre in jako umno izvršene naprave mnogih cest, ki jih je po Poljskem tako primankovalo. Železnice so se na vse strani gradile, zvezujoč mesta in važne pokrajine. V korist je to seveda tudi Rusiji sami v obče in posebe še iz ozirov vojevnih. A olajšala, da omogočila se je s tem trgovina, ojačila obrtnija poljska.

Znamenita je uravnava Visle in Nimena, največjih tamošnjih rek. Zanemarjena popolnem je bila prej ta stvar, a Rusija priredila je te dve mokri drogi brodarstvu.

Dalje je njena uredba prevažni pretok „Avgustovi“, opazujoč Niemen z reko Narev. Preko-

*) Glej št. 116., 117.

Kranjski deželni zbor sklenil je v poslednjem zasedanju, da naj vlada ukrene, da se v posestveni list tudi slovenska imena krajev zaznamujejo. Predlog je dobro utemeljil predlagatelj. Slovensko prebivalstvo že sedaj dobiva slovenska pisma in v teh so katastralna imena seveda tudi slovenska. Če pridejo za Slovence kritični časi in bode prišel narod slovenski k zemljiški knjigi s temi pismi, rekli mu bodo, taci zemljiški knjig nemamo, jih ni. Tako je Slovenec vzlic pismu, če je lastnik posestva ali pa ima kako pravico na njem, izključen od zemljiške knjige. To vidi predlagatelj v kranjskem deželnem zboru v bodočnosti. Ko bi pa bil pogledal malo proti severu na Štajersko, prepričal bi se bil, da se že sedaj tako godi. Omeniti mi je, da so na Koroškem in Štirskem tudi se lotili ponemčenja imen. To so storili manj spretno, pa pridejali so imena končnico ach in glasila so se bolj nemški. Iz Slovenje naredili so Sloveniach, Goriach iz Gorje, Napolach iz Napolje itd. ali so se pa s tem pomagali, da neso štedili s črkami. Tako so rekli Dolintschitschach za Dolinče, torej 17 črk mesto sedmih. Posebno so pa porabili končnico „en“.

Krajevno imenu pridejali so končnice „en“ in nemško ime bilo je gotovo. Tako so rekli za Brovnico Brauntzen, za Goročica, Goritschitzen. Na Štajerskem navajajo ne koliko imen iz mej mnogih, katerih se še spominjam izza svojega službovanja n. pr. Ivankofcen, Mihalovcem, Gomilcen, Pervencen, Strelcen, Lokovitzten, poslednje za Lakovico v okoliših Celjskega okrožnega sodišča. Kako daleč segajočega pomena je taka končnica „en“ zlasti pri krajevnem imenu Lokovica, to je izumila modrost in juristična bistroumnost Šostanjskega okrajnega sodišča, (Čujte! Čujte!), kajti to je odbilo slovensko zemljeknjižno ulogo s slovenskim pismom, v katerem je bila imenovana katastralna občina Lokovica, z utemeljitvijo: „Nemama zemljiške knjige Lokovica, pri nas se nazivlje Lokawicen. (Čujte! Čujte!)“

Vprašam Vas — bodele katere koli stranke ali se to ne pravi z resnimi stvarmi burk uganjati, ali si ne pravi norčevati iz naroda slovenskega.

Ni treba naklonjenega ministra, naj pripada kateri koli stranki, take burke bo skušal preprečiti. (Odobranje na desni. — Poslanec dr. Vašaty: Moral bi jih še drugače kaznovati!) Ta slučaj je vzbudil razburjenost zlasti na spodnjem Štajerskem,

Najprvo poklicani, advokati in notarji, napravili neposredno ulogo na ministerstvo, in prosili, da vlada ne le za Kranjsko, kakor je prosil deželni zbor, temveč povsod, kjer Slovenci bivajo, ukaže zemljeknjižni v posestveni list tudi slovenska imena zaznamovati. Nadejamo se, da bode skrbela, da ne bode slovensko prebivalstvo izpostavljeno takim neprijaznim justičnim funkcionarjem za slabe dovte. S tem pričakovanjem, o katerem se nadejam, da se kmalu izvrši, sklepam. (Živahno odobranje in ploskanje na desnici. — Govorniku častitajo.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. junija.

Grof Julij Andrassy se ne udeleži zborovanja delegacije, temveč ostavi stolico in pojde zaradi

ristna je ta naprava, dajoč zlat plot marnosti kupčijski. Odprla se je s tem preplavom trgovinska pot v sredino Rusije, zvezala neposredna kupčija z ondrotnimi kraji. Rudnikov nahaja se dovolj na Ruskem Poljskem. Železniki v Strachovicah, Sielpi in in Michalovicah znani so daleč po svetu, ne dajoč nič slabše rude od slavnih švedskih. Jako mnogo dobiva se premoga po raznih kopalnah.

Govoreč o mestih, povedati moram, da so se jako slabo in počasi razvijala. Za časa kraljev poljskih grešilo se je v tej stvari premnogo. Židi preplavili so že takrat skupine hiš, imenovane mesta. Umevno pak je sigurno, da tem načinom ni moči napredovati. Uničila so se tako mesta v korenini, odklonivši jim vsak razcvit. Še dandanes ne vidiš v ovih delih, kjer čepe večinoma zdaj židi, nikacega napredka. So li ulice čiste, tlakovane, hiše v vrsti, mesten ustroj uveden, ali pa ne, to jim je deveta briga. Bliskoma jim švigajo le misli po kupčiji, kje bi se dalo najbolj cenó kupiti, kje najdražje prodati in kako bi pri vsem tem udeležence os'eparili. Ni ga bilo meščanstva na Poljskem, prevažnega tega faktorja v obli razvitek narodov.

slabega zdravja na deželo. Grof sam še mandata za delegacije vsprejeti ni maral, a ker velja mandat do prihodnje pomladi, ga je volila gospodska zbornica, kajti do tedaj se mu utegne zdravje zboljšati. Ne ve se pa, če kak drug vzrok madjarskega grofa ne odvraca od zborovanja delegacije. Dosedaj se je še vedno nadejal, da postane še kedaj minister vnanjih zadev ali pa morda dobi še naslov državnega kancelarja. S tem namenom je že dve leti sem v delegaciji svojo modrost prodajal in indirektno kritikoval vlado ter tu propovedoval madjarski šovinizem. S svojimi govori je sicer spravljal ministra vnanjih zadev v zadrege, ker so jim zlasti ob Nevi pripisovali preveč važnosti, a v odločujočih krogih je pa zgubil še bolj svoje zaupanje. Spoznali so do dobrega, da ni sposoben v sedanjih kritičnih časih za voditelja vnanje politike. To ga pa jezi in zaradi tega se tako odteguje javnemu življenju.

Vnanje države.

Dočim večina ruskih listov poudarja le narodno-gospodarsko in trgovsko važnost transkaspiske železnice, poudarjajo „Mosk Vjed.“ posebno politično važnost njeno. Sedaj Rusija lahko pošlje nakrat veliko število vojakov v srednjo Azijo. To je velicega pomena za Rusije evropsko politiko. Največja nasprotnica Rusije je Anglija, ki bode pa zdaj rajši kaj prijenjala v evropskih zadevah, ko stoje ruske čete na indijskej meji. Rusija je evropska država in hoče tudi evropska država ostati, ter bode tem lažje reševala svoje naloge v Evropi čim močnejša je v Aziji.

V kratkem odide v Armenijo komisija turških civilnih in vojaških uradnikov, da se preišče, če so pritožbe Armencev proti guvernerju in nekaterim drugim uradnikom opravilene. Tudi ima poizvedeti komisija, če se res pripravlja ustaja in če hujskajo narod konzuli in tuji agentje. V tej komisiji bode tudi nekaj kristijanov.

Umrli je francoski maršal Lebeuf. Rojen je bil 6. decembra 1809. V vojaško službo ustopil je v okrog 1830. leta ter je kaj hitro napredoval. V krinski vojni bil je že brigadni general 1859. l. bil je poveljnik gardijskemu topništva. Pred nemško-francosko vojno bil je vojni minister in je v zbornici konstatoval, da je vojska dobro pripravljena za boj. Ker so se pozneje pokazali veliki nedostaki, so ga mnogi zaradi te njegove izjave napadali in smešili. Meji vojno bil je nekaj časa načelnik generalnega štaba nemške vojske, pozneje pa poveljnik 3. voja. Ko se je udal Metz, bil je ujet. Po vojni se je pa Lebeuf odtegnil javnim delom.

Nemški konservativni krogi se vesele, da je vender objavljen zakon o podaljšanju volilne dobe za prusko zbornico. To znatrajo za dokaz, da je cesar zadovoljen s konservativno vlado. Če le njih veselje ni prezgodnje, vsaj govori se, da se Puttkamer ne bode več dolgo obdržal, temveč v kratkem zamenil s kom drugim. Naj bode stvar kakor koli, razmere za sedanjo vladno stranko neso več ugodne. Cesarja Viljema je vedno Bismack uporabljal pri volitvah za agitacije, cesar Friderik se pa ne bode dal zlorabiti. Naj bode vlada še v taki zadregi, cesar jej gotovo ne bode s kakim manifestom prihitel na pomoč.

Predvčeraj se je otvorilo v Bruselji veliko mejnarodno tekmovanje. Belgijski kralj se je pri tej priliki jako pohvalno izrekel o avstrijskem oddelku.

Ruski listi vedo povedati, da v Bohari preganjajo vse Rusiji prijazne elemente. Pripovedujejo razne grozovitosti, ki so pa najbrž pretirane. Morda pa Rusi tudi iščejo kak povod, da bi prisvojili to deželo.

Domače stvari.

— (Umrli) je danes jutraj nagloma, od kapi zadet, gosp. Rajmund Hočev ar, umirovljen okr.

Nikarte pa ne misliti, da so tam bila, ali so mesta bele vrane. Nikakor ne. Premnogo jih je nastalo že v prejšnjih časih. Imenoval bi jih bil sicer človek večinoma vse drugače, ko mesta.

Ruska vlada degradovala je že množico takih gromadišč, uvidevši predobro, da dotične prebivalce pravo mestno bolj tlači, ko jači.

Zadnja desetletja, v razcvitu obcem naroda bratskega, prestrojila so se tudi znatno mesta. Lepa, dovolj čista se ti predočujó, polna ličnih hiš in marljivih stanovalcev. Nad 15 jih je mest imajočih nad 7000 prebivalcev, tako na pr. Lublin 38.940 itd. Skup šteje meščanstvo nad 600.000 ljudi, to je skoro 8 % vsega prebivalstva. Manjših mestec ne prištevam, s temi dobimo kaci 16 % skupaj. Stolica Ruske Poljske je (Varšava, Warszawa).

Po zadnjem štetju broji okolu 400.000 stanovalcev. Velika večina je seveda Poljakov, kaci 90.000 židov, dokaj Rusov, raznih tujcev, zlasti Francozov in Nemcev.

Krasno se dviga mesto na visokem levem bregu mogočne Visle. Zgodovina mesta sega v 12. stoletje. Nikarte pa tu iskati starih spomenikov

glavar v 65. letu dobe svoje. Pokojnik bil je kot jako vesten uradnik povsod priljubljen, kjer je služboval in bil izmed tistih zelo redkih političnih uradnikov, ki ne zatajujejo narodnega mišljenja svojega. Blagemu možu bodi blag spomin!

— (Dr. Zarnikovih zbranih spisov Ieposlovni del bode uredil g. Ivan Železnikar, politični g. dr. Vošnjak. Tisk se je že pričel.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 47. snopič, nadaljujoč „Pogovore“.

— (Posnemanja vredno.) Slavno „Slovansko pevsko društvo“ na Dunaji je pristopilo kot ustanovnik s 25 gld. „Slovenskemu pevskemu društvu“, kar se s tem slavnemu občinstvu in društvu venikom z veseljem naznanja.

— (Gosp. inženir Markus,) ki je poročevalec o vodnih zadevah v poljedelskem ministerstvu, pripeljal se je včeraj v Ljubljano ter se danes peljal v Račno, da si ogleda tamošnja dela za odpeljavo vode iz Račenske doline. S Krke se vrne v Ljubljano, odkoder pojde na Goriško in Furlansko. Nazaj gredé se bode mudil tudi na Notranjskem.

— (Tiskarsko društvo) ima dne 1. julija trojno slavnost in sicer: 50letnico poslovanja strojevodja g. Ant. Pleška, kateri že nad 16 let posluje v „Narodni Tiskarni“, 20letnico obstanka svojega podpornega in izobraževalnega društva in Gutenbergovo slavnost. Pri slavnosti sodelovala bode vojaška godba in pevsko društvo „Slavec“. Več in natančneje objavimo pozneje.

— (Odbor pevskega društva „Slavec“) naznanja p. n. svojim članom, sosebno gospodom pevcem, da priredi društvo „Slavec“ prihodnjo nedeljo, dne 17. t. m. društveno veselico, dalje sodeluje pri slavnosti tukajšnjih tiskarjev dne 1. julija popoldne na Koslerjevem vrtu ter se dne 8. julija t. l. v proslavo 40letnice presvetlega cesarja dopoldne udeleži korporativno sv. maše, pri koji bode pelo društvo. Popoldne pa bode velika ljudska veselica na Koslerjevem vrtu. Pri vseh rečenih prilikah svira vojaška godba. Natančneji spored imenovanih veselie naznanil se bode po časopisih, vabilih in plakatih. Gg. pevci pa se uljudno opozarjajo ustrajno marljivo in točno obiskovati vse nadaljne skušnje počenši v ponedeljek 11. t. m. vselej ob 8. uri.

Odbor.

— (Cvetlični korzo,) ka je bil lani v Ljubljani prvikrat in radi tega v skromni obliki, bode se letos ponavljal v širših dimenzijah prihodnjo sredo dne 13. t. m. Udeležba bode jako mnogobrojna, zglašene so že vse boljše ekipe, vrhu tega pa do 60 dam in gospodov na konjih. Okrašeni in ovenčani vozovi zbirali se bodo na Nemškem trgu, drugi na Cojzovem grabnu. Ob 1/2 7. uri prične sprevid okolu „Zvezde“, po Dunajski in Marije Terezije cesti skozi Šiško in okolu Rožnika na novo strelišče, kjer prične ob 8. uri vojaške godbe koncert. Ko bi vreme bilo neugodno, preloži se cvetlični korzo na petek, 15. dan t. m.

— („Dopolnjeno je!“) Razstava pod tem imenom znane Maxove slike bode se jutri, dne 10. t. m. zaključila. Ustopnina za ta zadnji dan znižana je na 10 kr.

— (Na Dunaji) nameravajo nekateri Hrvatje in Slovenci ustanoviti „Hrvaško Radniško društvo“, kateremu bode namen podpirati svoje člane v vsa-

narodnih, ostankov srečnih nekdanih dnij svetlega kraljestva; ne najdeš jih tu, v Krakovem hrané se vse te svetinje. Varšava je po vsem mesto moderno. Oni del, ki se še dandanes imenuje „stare miasto“, raztezujó se za velikim gradom kraljevim, oddaljeno je skoro, nekako za-se stoječe, brez vse zanimivosti, z ozkimi nečistimi ulicami in neprijetnim vonjem. Vse kaj družega novejšo mesto. Krasne vidiš tu palače, sezidane v okusnih slogih. Ulice so ravne, večinoma široke in čiste. Tlak je povsodi kamenit, tu in tam asfaltov, skrbno varovan, spoječ se z dobrim trotoarjem.

Znamenito je zlasti takozvano „Krakovsko predmestje“. Prej je bilo res predmestje, a sedaj je pač najlepši del mesta. Jedna je sicer to cesta, a dolga in nenavadno široka. Tekmuje lahko z lepšimi deli Pariza in Dunaja. Krasne, ponosne vidiš tu palače, poslopja nova, a tudi dokaj še iz ovih srečnih časov, ko je bilo bogatstvo mnogih poljskih plemičev v prislovi. Tako palača grofa Potockega, Zamajskega i. dr. Uzorni so res ti domi. Prostrana imajo stopnišča, večinoma posebno vežo večjim vozom in velike dvorane.

(Dalje prih.)

kem dobrem zmislu. V ta namen bode dne 10. t. m. v Binderjevi gostilni 4 B. Theresianumgasse Nr. 5. sestanek vseh na Dunaji bivajočih hrvatskih in slovenskih delavcev.

— (Iz Rudolfovega:) Pri občnem zboru tukajšnje meščanske garde bil je jednoglasno stotnikom in poveljnikom izbran g. Anton Vrtačič.

— (Slovensko pevsko društvo.) Naznanja se nam, da so se za letošnji veliki pevski zbor, ki bode v jeseni, določile sledeče pesni: 1. Dr. Benj. Ipavec: „Na Preširnovem domu“. 2. A. Foerster: „Pobratimija“ (nov napev). 3. Dr. Benj. Ipavec: „Danes tukaj, jutri tam!“ (nov napev). 4. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“. 5. Dr. Gust. Ipavec: a) „Pozdrav“, b) Lahko noč. 6. A. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesni“. Prve tri so moški, zadnje tri mešani zbori. Točka 1. in 6. se pojeta s spremljevanjem orkestra. Cesarska pesen se naj povsod privadi. Kraj, ki bode jako primeren, in dan se bode v kratkem določil, ker še manjajo nekatera potrebna poročila. Slavnosti in častiti udje in poverjeniki so prošeni, naj se oglašijo s potrebnimi nasveti, slednji naj poberó posebno tekočega leta in dalje zaostale doneske, ker le takrat lahko začne „slavnostni odbor“ svoje delovanje in naročila, ki so potrebna v dober in slaven izid velicega in pevskega zbora. Za znižanje voznine na železnici se bode pravočasno preskrbelo. Mankajoče note in pesni se pri odboru v Ptui vedno dobivajo in razpošiljajo. Na delo torej po vseh krajih! Vsak ud naj po mogočnosti skrbi za razvitek tega važnega društva.

— (Iz Celja) se nam piše: V ponedeljek jutro bodo Zorina, doma blizu Št. Jurija na južnej železnici, ki je čista, jednak roparsk umor, kakor zadnjič obešeni Valentin, izvršil, pri okrožnem sodišči v Celji obesili, ter se je rabelj že zopet v Celji ustavil. — Jutri v soboto bo glavna obravnava zoper Vilhelma Oehsa znanega iz gosp. Perčeve afere.

— (Cerkvenega tatu) prijeli so te dni žandarji v Martinjem Vrhu nad Železniki in našli pri njem mnogo z limom omazanega drobiža. Tat, Andrej Peternel iz Cirknega, je z limanicami kradel denar iz pušic v raznih cerkvah. Zadnje tako izvršil tatvino pri podružni cerkvi v Suši pri Zalemlogu. Tatu so izročili okrajnemu sodišču v Škofljoki.

— (Iz Lukovice) se nam piše: Huda ura, ki je letos prvič v ponedeljek pri nas nastopila, terjala je svojo žrtev. Strela je namreč ubila posestnika „Florjanovca“ iz Korenega, ko je peljal „kubike“ iz gozda. Bil je pri priči mrtev. Sploh se v našem okraji vsako leto dogodi kak tak nesrečen slučaj.

— (Učiteljsko društvo za Ptujski okraj) imelo je 3. maja t. l. spomladanski izlet v Vurberg, ki je bil dobro obiskan in se je izborno vršil. — 7. junija pa je imelo učiteljsko društvo za Mariborski okraj izlet v prijazni Frajham. Udeležencev je bilo precej in zabava tudi izvrstna.

— (Okrajna učiteljska konferenca za Ptujski okraj) bode letos 9. avgusta na Ptui. Na dnevnem redu so tri posebne točke. I. Kako bode učitelj s svojimi učenci posebno slavnost 40lečnega vladanja presvetlega cesarja Frana Jožefa I. častno in v veden spomin praznoval? II. Trsna uš in nje zatiratev, in III. a) Ali je predelatev sedaj rabljivih slov. nemških slovnic potrebna? b) Ako da: 1. Zakaj? 2. Po katerem načrtu. Čudno je, da se letos k tej konferenci vabljeni vsi gg. veroučitelji iz okraja.

— (O stanju setev.) Poljedelsko ministerstvo je objavilo poročilo o stanju setev začetkom tega meseca. Suša v več krajih škoduje žitom, zlasti ker je že dlje časa. Posebno jara žita, ječmen in oves, ne moreta rasti. Le v težkih zemljah, kjer je še od zime vlaga, je dobro uspevalo jaro žito, še bolj pa ozimina, posebno pšenica, katere se bode dosti pridelalo. Rž je redka in tudi še ni velika. V južnih krajih je že odcvela, v srednjih in severnih pa cvete. Rži se ne bode dosti pridelalo, pšenica pa obeta srednje dobro žetev. V Galiciji, Gorenji in Dolenji Avstriji posebno pšenica in ječmen dobro kažeta. Koruza je v Bukovini, Koroški in Istri lepa, v Galiciji slaba, na Štajerskem pa je redka, več njiv so morali preorati in z nova zasaditi. Poročila s Tirolskega in Dolenjeavstrijskega glase se za korožo večinoma neugodno. Sočivje v Galiciji lepo kaže, okrog Ljubljanskega barja je uničil mráz. Ogršica še cvete ali je pa obevela. Lepo kaže v Galiciji, Šleziji in Dolenji Avstriji, na Češkem in

Moravskem jej je pa suša dosti škodovala. Krompir je počasi kalil, sicer pa lepo kaže. Zgodnja repa slabo kaže, škoduje jej tudi suša. Suša je tudi ovirala presajanje zelja. Hmelj na Štajerskem lepo kaže, drugod mu je pa nekoliko škodovala suša. Detelje se bode dosti nakosilo na mokrih njivah, trave pa na vlažnih travnikih. Vinska trta povsod lepo poganja, na Tirolskem, Štirske in Primorskem kaže, da bode dosti grozdja, drugod pa ne toliko.

— (Na včerajšnji mesečni semenj) prignalo se je 1196 glav živine, in sicer: 364 konj, 349 volov, 362 krav in 121 telet. Kupčija ni bila posebno živahna, tujih kupcev malo, le Lahi so več konj nakupili.

— (Razpisano) je mesto pristava pri okr. sodišči v Lipnici. Prošnje do 20. t. m. — V Studenci (na Igu) razpisano je mesto nadučitelja. Plača 500 gld., priklada 50 gld., stanovanje in užitek zemljišča. Prošnje do 10. julija t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celovec 8. junija. Drava narašča, največja nevarnost je za kraje pri Gorenjem Dravburgu. Vsa Dravska dolina preplavljena. Od 1882. l. še ni bilo take povodnji.

Inomost 8. junija. Hudo bolni pater Greuter prejel včeraj brzozavno papežev blagoslov.

Budua 8. junija. („Pol. Corresp.“) Črnogorskega roda Kući napad na brezskrbno s svatbe idoče albanske gorjance, izmed katerih so bili trije ubiti, šest pa teško ranjenih, vzbudil je med Albanci izredno razburjenost, zlasti ker se je napad izvršil iz zasede in s trikrat večjo silo. Dasi vlada pomiruje albanske hribovce, se je vender bati, da jih ne bode moči zadržavati in da se bodo maščevali, kakor je v njih običajno.

Dunaj 8. junija. „Pol. Correspondenz“ javlja iz Berolina: Puttkamer dal svojo ostavko vsled cesarjevega, včeraj mu došlega pisma.

Potsdam 8. junija. Cesar imel prav dobro noč, čutil se je okrepanega in šel dopoldne v park. Popoldne popelje se na sprehod, ako bode vreme ugodno. Cev se ni zamenila.

Rim 8. junija. Zbornica izrekla se je za to, da se smrtna kazen odpravi ter zavrgla skoro jednoglasno vse proteste in peticije škofov proti novemu kazenskemu zakonu.

Budimpešta 9. junija. Delegacijam predloženi skupni budget iznaša po odbitku pokritja 11,305.356 gld. Za vojni budget treba 97,717.655, za mornarico 9,180.947 gold, Vkupna izredna potrebščina iznaša 23,181.246, od koje vsote spada 20,964.666 za vojsko, 2,137.280 za mornarico. Za puške repetirke je 13,384.700 gld. stavljenih v račun. Carinski dohodki proračunjeni so na 39,698.314 gold. Okupacijski kredit iznaša 4,423.000. Druga predloga zahteva 47³/₁₀ milj. izrednega kredita za deloma že ukrenjene varnostne naredbe, deloma pa kot nadaljevanje tacihi 1887. l. pričetih naredeb. Od te vsote je 27⁷/₁₀ milijonov odločenih za naredbe, ki se ne dajo odlašati. Šestnajst milijonov je že porabljenih, za ostalih 17⁶/₁₀ milijona pa se ima vlada pooblastiti, da je porabi, kadar je potreba dokazana in nujna. V dotični motivaciji se pravi: Akoravno so vsi evropski kabineti strinjajo v želji, da bi se ohranil mir, vender v nič manjši meri silijo odnošaji, da se zviša in popolnuje brambena sila kot najgotovnejše jamstvo miru.

Budimpešta 9. junija. Ogerska delegacija kandidovala včeraj Ludovika Tiszo predsednikom, kardinala Haynald podpredsednikom.

Berolin 9. junija. „Norddeutsche Allgemeine“: Cesar vsprejel ostavko Puttkammerjevo in mu podelil veliki križ Hohenzollernskega reda. Cesarica zvečer odpotovala v deželo Westpreussen.

Razne vesti.

* (V zakonu proti pijančevanju.) Oblastva sedaj poizvedujejo, koliko pijancev je v vsaki občini. Župan v občini Dolle in na Moravskem, kateremu je tudi bilo naročeno tako poročilo, je okrajnemu glavarstvu odgovoril, da je v njegovih občini 165 pijancev, dasiravno je v tej občini samo 100 odraslih moč. Kako je župan naštel 165 pijancev, ni znano. Občani so bili po tem županovem

izvestji razsrjeni in pritožili so se proti županu pri pristojnem oblastvu.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 11. številki naslednjo vsebino: Pravni čut Slovanov. — O cerkvenih obredih. — Učna jednakopravnost na Slovenskem. — Nov dokaz nemške objektivnosti. — Psoglavci. — Dopisi: a) Izmej Čehoslovanov, b) Izmej Srbov. — Pogled po slovenskem svetu: a) Slovenske dežele, b) Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravnistvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina znaša: za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 75 kr. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 2 gld. 80 kr., pololetno 1 gld. 40 kr., četrtletno 70 kr.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—131)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Izkaz o doneskih.

Podružnica v Slov. Gradci	127 gld. — kr.
„ „ „ Zavei	124 „ — „
„ „ „ Dornbergu (skupilo za poslano vino)	27 „ 86 „
„ „ „ za Beljak in okolico	50 „ — „
„ „ „ v Cerknem na Gorškem	30 „ — „
„ „ „ Kotmarivesi na Koroškem	70 „ — „
Č. g. Pirc, benediktinec v Št. Pavlu	3 „ — „
„ „ Bizer, dekan in J. Ogriza, kaplan	10 „ — „
Mohorjani na Prežganji	2 „ — „
Česko-slovenski spolek v Pragi	20 „ — „
Mohorjani od sv. Križa pri Litiji	5 „ — „

V Ljubljani, 8. junija 1888.

Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Tuji:

7. junija:

Pri **Stonu**: Kulka, Oražem, Weiner, Hirschmann, Wirth, Popper z Dunaja. — Vullea iz Bukurešta.
Pri **avstrijskem cesarji**: Pogorelec iz Zagreba.
— Kahr, Polack, Gankl iz Grada.
Pri **bavarskem dvoru**: Brondolini iz Kormonsa.
— Omulec iz Gorice.
Pri **Maliči**: Balter, Hellas, Klekner, Heller, Kary, Poppé, Kretschmann z Dunaja. — Lenček iz Szegedina.

Umrli so v Ljubljani:

7. junija: Reza Lipovš, stolarjeva žena, 38 let, Streliške ulice št. 8, za jetiko. — Lorenc Suhadobnik, zasebnik, 80 let, Kolizejske ulice št. 14, za oslabljenjem.
8. junija: Lorenc Logar, kovač, 60 let, Poljanski nasip št. 50, za vnetjem sapnika. — Avgust Čičer, črevljar, 21 let, Ulice na Grad št. 12, za jetiko. — Marka Kosmač, višji gozdar v pokoji, 71 let, sv. Petra cesta št. 57, za vodenico.
9. junija: Rajmund Kočevar, umirov. okraj. glavar, 65 let, Pred Škofijo št. 22, za otrpnenjem srca. — Marija Pardubski, pomož. uradnika hči, 4¹/₂ mes., Hrenove ulice št. 12, za drisko.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. junija	7. jutraj	736.1 mm.	21.8° C	sl. jz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	733.9 mm.	28.0° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	734.3 mm.	21.4° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 23.7°, za 5.6° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9 junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včeraj	—	danes
Papirna renta	gld.	79.20	—	gld. 79.30
Srebrna renta	„	80.65	—	„ 80.90
Zlata renta	„	109.80	—	„ 109.90
5% marcna renta	„	94.15	—	„ 94.25
Akcije narodne banke	„	865.—	—	„ 865.—
Kreditne akcije	„	284.70	—	„ 285.60
London	„	126.35	—	„ 126.40
Srebro	„	—	—	„ —
Napol.	„	10.01 ¹ / ₂	—	„ 10.01 ¹ / ₂
C. kr. cekini	„	5.94	—	„ 5.94
Nemške marke	„	61.97 ¹ / ₂	—	„ 61.97
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	25 kr.	
Državne srečke iz l. 1864	100 „	166 „	10 „	
Ogerska zlata renta 4%	„	98 „	85 „	
Ogerska papirna renta 5%	„	86 „	65 „	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	100 „	105 „	30 „	
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118 „	75 „	
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	100 „	127 „	— „	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	100 „	99 „	75 „	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 „	99 „	75 „	
Kreditne srečke	100 gld.	179 „	75 „	
Rudolfove srečke	10 „	21 „	— „	
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	107 „	25 „	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—	— „	

Zaročil bi se rad

23 leten mladenič s 3000 goldinarji s kako 18—25 let staro deklico, ki ima posestvo ali kupčijo. — Ponudbe s fotografijo naj se pošiljajo do konca junija upravnistvu „Slov. Naroda“ pod črko A. (400—3)

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivajoče pri vseh boleznih želodca.

Neprekinljivo pri pomanjkanju sili do jedij, slabem želodci, smrdeli sapi, napenjanju, kislem podiranj, koliki, smrdčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in plesno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnajnu in bljuvanju, glavobolju (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodci, zapiranj ali zabasani, preobilen želodec z jedjo ali pijačo, glitah, boleznih na vranci, na jetrih ali pljuč, žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr.

Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)

Marijacejske kapljice niso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici.

■ Pristne v skoro vseh lekarnah. ■

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z **gorjo varstveno znamko** in z **navodom, kako rabiti**, ki se pridene vsake steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Guseka v Kromerizu.

Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Svoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccaroich. — V Škofji Loku: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Roblek. — V Radolfovem: lekar Dominik Rizoli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (789—32)

Neračte prehlédnouti!

Suchého bylinný výtažek, jenž jest již po mnoho roků v rodině jeho dědičným, po mnoha let zkoušený a osvědčený prostředek proti dně, hostei, loupání úst, pichání a třesení těla, křeči, nastuzení, ochromnutí, vyvrtnutí, bolení na prsou, otoků mandlí, bolesti v křži, dlouholeté slabosti těla a t. d. účinkuje rychle a jistě proti zde uvedeným nemocím. Sta poděkovacích dopisů svědčí o jeho dobrém účinku. Zaslá jej v láhvi i s návodem

V. Suchy, Mladá Boleslav č. 111.

Vaše Blahorodí!

Vašemu osvědčenému mazání mám co děkovati, že jsem opětně mého bývalého zdraví nabyl a neomocnu nikdy Vaše výtečné mazání proti dně, hostei a t. d. každému trpícím podobenou nemocí co nejvříve odporučiti. Znaménám se Vám v úctě oddaný

(416—1)

Jan Kleibl,

18/3 1888.

kníž. dozorce lesů na statku Parniku.

J. & S. KESSLER v BRNU,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

pošiljata proti poštne mu povzetju:

(180—14)

Moške srajce, bele in barvaste, komad la. gld. 1.80. IIa. gld. 1.20.	Letno grebenasto blago za moške obleke, najmodnejši dessins, 6-5 metrov gld. 3.—.
Delovske srajce iz dobrega oksforda, — 3 komadi gld. 2.—.	Ženske srajce iz šifona, vezane, — 3 komadi gld. 2.50.
Moške gače iz barhanta ali platna, 3 pari la. gld. 2.50. IIa. gld. 1.80.	Ženske srajce iz močnega platna, z zobci, — 6 komadov gld. 3.25.
Suknene kape za moške in dečke, — 6 komadov gld. 1.20.	Ponočni korseti iz šifona, bogato okinčani, — 3 komadi gld. 1.80.
Moške kratke nogovice, bele ali barvaste, pletene, — 6 parov gld. 1.10.	Spodnja krila iz surovega platna, šifona in rouges a, — 3 komadi gld. 3.—.
Pot sesajoe kratke nogovice, iz svilnatga finisha, — 12 parov gld. 1.20.	Ženski predpasniki 6 komadov gld. 1.60.
Popotni plašči, 3-50 metra dolgi, 2-60 metra široki, — komad gld. 4.50.	Ženske nogovice pletene, — bele in barvaste, — 6 parov gld. 1.50.
Blago za moško obleko, modno, 3-10 metra, la. gld. 5.50, IIa. gld. 3.75.	Ženske nogovice sesajoe pot, iz svilnatga finisha, 6 ko- madov gld. 1.20.
Blago za ogrtače, fino, najmodnejše barve, — 2-10 metra gld. 6.—.	Mohairski glavni robci v vseh barvah, — 3 komadi gld. 1.20.
Normalne srajce in hlače iz fine volne, Jägerjeva sistema, — komad gld. 3.50.	Foilski glavni robci, lepi dessins, — 6 komadov gld. 1.20.
Reformsko normalno perilo (sesajoe pot), srajca ali hlače, po gld. 2.—.	Letni Jersey-jopiči iz čiste volne, v vseh barvah, komad gla- dek gld. 2.50, tamburiran gld. 4.—.
Gumijevo perilo, 2 para manšet, 2 stojoe in 2 zavihana ovratnika, gld. 2.50.	Žepni ropci z barvastimi krajci, dvanaštorica za go- spode gld. 1.20, za dame gld. 1.—.

Uzorci

zastonj in franko.

C. kr. priv. tovarna za

portlandski in hidravlični cement

ALOJZIJA PRASCHNIKER-ja

Ustanovljena leta 1854.

v Kamniku na Kranjskem.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp.,

Slonove ulice št. 9.

Priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoj **hidravlični cement** (roman cement) in **portlandski cement**, po kakavosti vedno izvrsten in enakomeren, ter **jamči** za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za jednako množino cementnega zidovanja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in jednobojnate plošče od portlandskega cementa, črne, rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vezah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sobe, cementne cevi itd.

(354—4)

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih vsprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. VIDIC-u & Comp., Slonove ulice št. 9.

Tri železna vrata

s kamenitimi oboji (bangerji) za prodajalnice

proda po prav nizki ceni

(408—2)

FELIKS URBANC v Ljubljani.

Hitro in gotovo

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravljenja in telesne in duševne kreposti. Najboljše **domače sredstvo**, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetju, bljuvanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zastinjenju, krenem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано **ljudsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.

Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljeni. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštne mu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjaščini in francoščini, na pročelji pa natisneno mojo zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi

B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,

Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vilj. Mayr, lekar; Eras. Birschoitz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; A. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojni: Fr. Baccaroich, lekar. V Kranju: K. Savnik, lekar. V Novem Mestu: Dom. Rizoli, lekar; Ferd. Haika, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznано:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prasa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zanohtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morske mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenih, rokah in ledjih, zoper potne noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnej oteklini.

Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnoji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(178—6)

SVARILO! Ker se Pražko univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rdečem papirju tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomoder karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Z globoko užaljenim in zelo potrjim srcem naznanjamo podpisanci v svojem in v imenu sorodnikov svojih, da se je blagorodni gospod

MARKA KOSMAČ,

e. kr. nadlogar v pokoji,

danes dopoldne ob 10. uri po dolgej in hudej bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče v 73. letu dobe svoje preselil na oni boljši svet.

Pogreb bode v nedeljo dne 10. junija ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti na sv. Petra cesti št. 57 na pokopališče k sv. Krištofu, kjer se bodo posvetni ostanki srčno ljubljene pokojnika položili v rodbinsko rakvo.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v št. Peterski cerkvi in v več drugih cerkvah.

V Ljubljani, dne 8. junija 1888.

(418)

Žalujoča rodbina.

Pogrebni zavod F. Doberleta.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

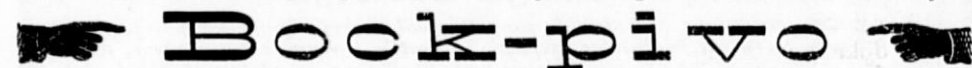
I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Chervuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

V nedeljo 10. junija 1888

točila bode Vrhiška pivovarna prvič po bavarskem načinu varjeno

in priredi tem povodom

na V. Drabekovem vrtu „pri črnem orlu“ na Vrhniki

vrtno slavnost in koncert

godbe c. kr. 17. pešpolka

pod osobnim vodstvom kapelnika gospoda Nemrave.

K tej slavnosti najljubše vabita

V. Drabek,
restavater.

M. Fröhlich,
pivovarnar.

Začetek slavnosti in koncerta bode ob štirih popoldne.

(415)

Ustopnina prosta.

Najprikladnejša zveza: Odhod iz Ljubljane po železnici z vlakom ob 1. uri 29 minut do Borovnice, kjer bodo pripravljene omnibusi. Odhod z Vrhnike ob polu najdaljših zvečer k osobnemu vlakom v Borovnico. Prihod v Ljubljano ob 11. uri 59 minut.

Ob neugodnem vremenu vrši se slavnost jedno prihodnjih nedelj.

Bolezni želodca,

črev, jeter in žolča,
ozdravi Lippmann-ov Karlsbadski šumeči prašek po 3 do 4 tedenski rabi, pri nenavadnem nakupljenju toliko ali napravljenji kisline. — Dobiva se v skatljicah po 60 kr. in 2 gld. v lekarnah. (635—8)

Št. 46.

(386—3)

Znižalna dražba

stavbe novega šolskega poslopja pri sv. Jederti nad Laškim trgom.

Dne 21. junija t. l. ob 1. uri popoldne vršila se bo tukaj znižalna dražba stavbe novega šolskega poslopja.

Preudarek zneso 11.395 gld. 82 kr. Stavba se bo le sposobnim nastavnikom oddala.

Kdor se hoče te dražbe udeležiti, mora položiti 5% zaporoščino zgoraj imenovanega preudarka pri podpisnem krajnem šolskem svetu.

Podvzetniku se bo izplačala zaporoščina jedno leto po odoobrenji poslopja, ako se v tem času ne prikaže noben pogravitven stavben pogrešek.

Drugi dražbeni pogoji razpoloženi so v pregled gospodom nastavnikom pri podpisnem krajnem šolskem svetu (v šolskem poslopju).

Krajni šolski svet pri sv. Jederti nad Laškim trgom, dne 27. maja 1888.

Predsednik: Karol Brugg.

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

je izšla knjiga:

Za dragocenim korenem.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim kupovalcem naznanjam, da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico premenil in se preselil

v hišo gospoda R. Kirbische

na Kongresnem trgu št. 8

kjer sem danes otvoril svoje prodajalnične prostore. Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj skazano zaupanje, ujudno prosim, da bi mi je še nadalje ohranili in zagotavljam, da se bodem vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalcem v vsakem oziru rešeno in ceno postreči.

Priporočam se tudi hkratu p. n. občinstvu za hranjenje kožuhovine in zimske obleke zagotavlja največjo paznost proti molom in plesnobi.

V Ljubljani, dne 5. maja 1888.

(325—8)

Z velespoštovanjem

A. Krejči.

VIZITNICE

priporoča

NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224—14)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in pluzne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Obrtnijsko pomočno društvo.

Redni 32. občni zbor obrtnijskega pomočnega društva, registrovane zadruge z omejenim poročtvom, bode v nedeljo dne 17. junija 1888 dopoldne ob 11. uri v veliki mestni dvorani.

Dnevni red:

1. Letno poročilo in računski sklep za l. 1887. (§. 17 pravil.)
2. Poročilo v zadnjem občnem zboru izvoljenega odbora za pregled računov.
3. Volitev 4 udov v ravnateljstvo.
4. Volitev odbora za pregledovanje računov leta 1888. (§. 35 pravil.)
5. Posamezni nasveti udov.

Ravnateljstvo obrtnijsko-pomočnega društva,

registrovane zadruge z omejenim poročtvom, v Ljubljani.

(413)

J. N. Horak,
vodja.

Gewerbl. Aushilfskassen-Verein.

Die 32. ordentliche Generalversammlung des gewerblichen Aushilfskassen-Vereines, registr. Genossenschaft mit beschränkter Haftung, findet Sonntag den 17. Juni 1888 Vormittag um 11 Uhr im grossen städt. Rathhaus-Saale statt.

Tagesordnung:

1. Jahresbericht und Rechnungslegung pro 1887. (§. 17 der Statuten.)
2. Bericht des in der letzten Generalversammlung gewählten Revisions-Ausschusses.
3. Ergänzungswahl von 4 Mitgliedern des Vorstandes.
4. Wahl eines Revisions-Ausschusses zur Prüfung der Jahresrechnung pro 1888. (§. 35 der Statuten.)
5. Allfällige besondere Anträge der Genossenschafts-Mitglieder.

Der Vorstand des gewerbl. Aushilfskassen-Vereines,

registr. Genossenschaft mit beschränkter Haftung, in Laibach.

J. N. Horak,
Director.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223—14)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem
na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarstvo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgila, škarje za gošenice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladice, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

J. Purgleitner-ja lekarna

— v Gradci. —

Štajerski zeljski sok, 1 steklenica 88 kr, proti kašlju, hripavosti, vratnim in prsnim boleznim in se je v štiri desetih letih pokazal dobrega.

Apneni sirup, iz podfosforikastokislega apna, olajšilo za bolehačoče na plućih in v prsih (okrepilo kosti za slabe otroke) 1 steklenica 1 gld.

Dr. Wuchte zeljsko mazilo, 1 velika steklenica 1 gld., 1 mala steklenica 60 kr., proti protinu in trganju po udih.

Englhofer-jeva mišična in živčna esenca, 1 steklenica 1 gld., proti boleznim vida, členkov in glave, omotici, šumenju po ušesih, bolečinah v križi, slabosti členkov, trganju i. t. d.

Vsi ti izdelki dobivajo se skoro v vseh lekarnah monarhijske ali se tudi lahko naročajo pri izdelovalci proti poštnemu povzetju. (384—5)

„Kmetovalec“

je jedini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polji. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika. (103—9)

KMETOVALEC.

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in oplohi vrtnarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovalca“ zastonj.

Umetne

(152—29)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje na deželi!

Pivo v steklenicah,

ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.

A. MAYER-jeva

zaloga v Ljubljani. (243—11)

Razprodaja.

Ker nameravam razpustiti trgovino s podobami, razprodam še mnogo

oljnato-tiskanih slik

v baroknih zlatih okvirih pod tovarniško ceno.

Prodajam tudi

cerkvene in salonske lestence

(lustre) pod tovarniško ceno.

Ob enem priporočam svojo bogato zalogo steklenega blaga po najnižjih cenah.

Peregrin Kajzelj,

(401—3)

Stari trg št. 15 v Ljubljani.

Pravým pokladem

pro nešťastné oběti sebeprzněni (onanie) a tajných prostopášnosti jest výtečné dílo:

Dra Retau-a

Sebeochrana.

České vydání po 80ém vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo trpí strašnými následky této nepravosti, upřímně poučení jeho zachrání co rok na tisíce nemocných od neodvratné smrti. Lze je dostati u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34, jakož i v každém knihkupectví. (397—2)

Za najboljše priznani
(Patent STRAKOSCH & BONER)

stroji za pranje in ovijanje, valjavnice za perilo (monge)

najnovejše konstrukcije,

za domačo rabo, hotele, kopeli i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Dalje mlatilnice, katere gonijo konji in voda, dalje take, ki se gonijo z roko in geplom, rezilnice za krmo in plugi, raznovrstni trieri, mlini za debelo moko in tlačilnice za sadje, vinske stiskalnice in stiskalnice za ovočje, mreže za obiranje grozdja, rezilniki za repo, šivalni stroji in proti ognju in ulomu varne blagajnice najboljših fabrikacij, dobé se v največji izbiri in po najnižji tovarniški ceni pri

FRANU DETTER-JI,

v Ljubljani, na Starem trgu hiš. šte. 1, nasproti železnemu mostu.

Svarilo! Nekaj časa klatijo se tuji agentje po naši in po sosednjih deželah in usiljujejo gospodarjem in posestnikom za drag denar stroje, ki neso za rabo, svarim torej velečastito p. n. občinstvo, ki stroje potrebuje, pred takimi ljudmi, katerih ne poznajo, in so celo tako predrzni, da trdijo, da sem je jaz poslal.

Jaz imam specijelno le agenta Janeza Grebene-a, ki ima moje legalizovano pooblastilo, ter ga pokaže, če se zahteva, priporočam torej, da se zaupno nanj obračate, in če to ni mogoče, pa naravnost na mene. (417—1)

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislecí največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, kataris in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šameča, žejo gaseča pijača, koja imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno goroto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.) (339—8)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastonj in franko kopališče radenske stáline na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Pristno rudeče križno domače mazilo

je najneobhodnejše sredstvo, da se hitro ozdravijo ulesi, opekline, gnojenje in rane, če se kdo opraska ali ureže itd. in čudovito upliva vsled svoje sestave, hitro ozdravi ter v najkrajšem času vso nesnago potegne iz rane in jo dobro ozdravi. — Prodaja se po 60 kr. pušica v Ljubljani v lekarni „pri zlatem jelenu“.

(269—3)

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL, kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikerkoli slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljuje ima vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—22)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Na prodaj je mlin

v Količevem h. št. 22, pri Viru, okraj Podpeč, na Kranjskem, v neposredni bližini Dunajske državne ceste, 2 milj. od Ljubljane, 30 minut od bodoče železniške proge „Ljubljana-Kamnik“, — s sedmimi kolesi, izvrstno zidan in ohranjen, na levem bregu Bistrice, s pripravnim stanovanjem vred, nadalje z mnogimi trdno stavljenimi gospodarskimi poslopji, hlevi in shrambami za žito, nadalje s pripadajočim „fundus instructus“-om, eventuelno tudi z vsemi zemljišči, travniku in gozdi (skupaj 170 oral). — Mlin porabiti bi se dal tudi v druge tovarniške namene.

Dalnje poizvedbe pri lastnikih Jakoba Hočevarja dedičih v Trstu, Barriera vecchia št. 17.

(394—5)

Jutri v nedeljo 10. junija zadnji dan.

Max-a razstava v slavnostnej dvorani velike realke.

Slovečo veliko sliko

Dopolnjeno je!

GABRIJELA MAX-a

razstavi za kratek čas

dvorna umeteljniška prodajalnica Nikolaja Lehmann-a v Pragi.

Vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

(383—6)

Ustoppina samo 10 kr.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje

(293—7)

patentovane vstricne zarezane stresnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od snega in mraza.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica Konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Gorico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.

Na novo vrejena

NARODNA TISKARNA

v Ljubljani

Gospodske ulice šte. 12.

Priporoča se p. n. gospodom pisateljem, založnikom in sl. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiskovin po najnovejšem okusu in najelegantnejši obliki v raznovrstnih barvah.

V več jako krasnih barvah tiskane

diplome

za častne občane in člane pa je dobiti samo v

„Narodni Tiskarni“.

Čiska knjige, brošure, časopise, letna poročila, prospekte, vstopnice, dekrete, plakate, vabila, vozne liste, mrtvaške liste, vizitnice, naslovnice, cenike, imenike, kuverte s firmo, pobotnice, pravila, tabele za urade, itd., itd.

Vedno v zalogi
obrazci za posojilnice,
sodnije i. d.

Naročila se izvršujejo
točno, ceno in lično.